

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. ректора ЧНУ ім. Петра Могили

Леонід КЛІМЕНКО

[Handwritten signature]

» _____ 2025р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступу на навчання за третім (освітньому-науковим) рівнем
«доктор філософії» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
за спеціальністю A7 «Фізична культура і спорт»

СХВАЛЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ЧНУ імені Петра Могили
(протокол № 7 від «29» _травня_ 2025 року)

Розглянуто та затверджено
на кафедрі Олімпійського та
професійного спорту
Протокол № 9 від 13 травня 2025р.

Миколаїв – 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ТЕМИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ.....	6
2. Теоретичні питання, що виносяться на вступний іспит.....	10
3. Критерії оцінювання вступного фахового іспиту для вступу на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем.....	14
Рекомендована література	16
ДОДАТКИ.....	18
ДОДАТОК А. Приклад екзаменаційного білету	19
ДОДАТОК Б. Критерії оцінювання знань вступників за спеціальністю А7 «Фізична культура і спорт»	20

ВСТУП

Метою вступних фахових випробувань на навчання за третім освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» у галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка», за спеціальністю А7 «Фізична культура і спорт», є виявлення фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення.

До завдань програми належать:

- оцінка науково-теоретичної підготовки вступника за результатами вивчення дисциплін магістерської програми;
- визначення рівня підготовленості вступника згідно з вимогами ОПП другого (магістерського) рівня вищої освіти;
- виявлення вмінь вступника застосовувати знання в процесі розв'язання сучасних завдань у сфері фізичної культури і спорту на основі світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Питання основного вступного іспиту складені з метою виявлення компетентностей (знань, умінь, навичок), якими володіє кандидат на вступ до аспірантури для підготовки на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти з метою здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю А7 «Фізична культура і спорт»,

Вступники до аспірантури мають продемонструвати:

Знання:

- головні проблеми раціональної підготовки спортсменів на сучасному етапі та шляхи їх вирішення;
- місце і значення фізичної, техніко-тактичної та психологічної підготовки у системі підготовки спортсменів;
- характеристику основних засобів та методів спортивної підготовки;
- загальні та специфічні принципи побудови навчально-тренувального процесу;

- особливості проведення тренувань у різних природних умовах;
- сучасний стан і тенденції розвитку обраного виду спорту;
- основи спортивного тренування та техніки обраного виду спорту;
- методику організації і проведення занять, які орієнтовані на досягнення високих спортивних результатів;
- організацію занять з обраного виду спорту в дитячо-юнацьких спортивних школах та різних закладах освіти;
- загальні положення та особливості підготовки спортсменів в адаптивному спорті;
- засоби фізичного виховання;
- загальні основи навчання руховим діям;
- методику розвитку фізичних якостей;
- сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини;
- сучасні теоретичні та методичні основи фізичного виховання різного вікового контингенту.

Вміння:

- складати плани структурних складових навчально-тренувального процесу;
- підбирати засоби та методи тренування;
- використовувати отриманні знання на практиці при вирішенні навчальних та професійних завдань;
- організувати і провести заняття, що спрямовані на розвиток фізичних якостей;
- навчати і вдосконалювати спортивну техніку в обраному виді спорту;
- визначати і усувати помилки й недоліки в технічній підготовці спортсменів;
- володіти сучасними методами контролю в навчально-тренувальному процесі;
- вести документи обліку, контролю і планування навчально-тренувального процесу;

- інтерпретувати основні поняття фізичного виховання; класифікувати методи та форми навчання;
- здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами;
- реалізовувати методичні принципи фізичного виховання, правильно застосовувати ефективні засоби і методи навчання фізичним вправам різних верств населення;
- планувати та контролювати процес фізичного виховання;
- проводити педагогічні дослідження в процесі фізичного виховання;
- демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини.

Навички:

- удосконалення дослідницьких навичок, достатніх для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень та сучасних інновацій з напрямку фізична культура і спорт ;
- застосовування сучасних інструментів і технологій пошуку, обробки та аналізу отриманих емпіричних даних, використання сучасних статистичних методів аналізу даних, спеціалізованих баз даних та інформаційних систем у галузі фізична культура і спорт ;
- проектування систем, керування системами, процесами та проектами, аналізу та обробки даних, інтелектуального пошуку та видобування знань.
- проведення науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти, застосовуючи інноваційні форми, засоби та технології; здійснення наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення освітнього процесу; розробляти і викладати навчальні дисципліни з фізичної культури і спорту та з дотичних напрямів.

Програма вступного випробування передбачає чітке структурування і розподіл навчального матеріалу за основними темами представленими за головними напрямками фізичної культури і спорту і містить такі змістовні блоки, а саме: «Актуальні проблеми фізичної культури і спорту», «Сучасні системи багаторічної підготовки спортсменів», «Методологія наукових досліджень у фізичній культурі і спорті».

Форма проведення вступного фахового випробування: усна (у формі відповідей на запитання білетів). Кожен білет містить три питання, відповіді на які дають змогу об'єктивно оцінити загальний рівень набутих під час опанування освітніх компонент спеціальних фахових компетентностей. Змістовий контент кожного білету відповідає змісту освітніх компонент циклу науково-професійної підготовки обов'язкової частини плану освітнього процесу здобувачів освітнього ступеня доктора філософії (PhD) ОНП «Фізична культура і спорт» до вступу в аспірантуру ЧНУ імені Петра Могили. На підготовку до відповіді надається 60 хвилин. Дозволена відповідь без підготовки.

1. ТЕМИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. «Актуальні проблеми фізичної культури і спорту»

Тема 1. Основні проблемні аспекти сфери фізичної культури і спорту.

Соціальні функції спорту. Внутрішні проблеми сфери спорту. Зовнішні проблеми сфери спорту. Поняття про спорт і спортивну діяльність. Напрямки функціонування. Тенденції сучасних проблем фізичної культури і спорту, їх характеристика. Шляхи вирішення проблем сфери фізична культура і спорт. Загальні основи спортивного відбору і спортивної орієнтації. Методи спортивної орієнтації і спортивного відбору. Етапність спортивного відбору. Фактори ефективного спортивного відбору.

Тема 2. Актуальні проблеми дитячо-юнацького спорту в Україні.

Проблеми вдосконалення механізмів розвитку дитячо-юнацького спорту в Україні. Пріоритетні напрями регулювання дитячого спорту в законодавчій сфері фізичної культури і спорту. Шляхи вдосконалення фінансування галузі фізичної культури і спорту через систему дитячо-юнацького спорту в Україні.. Основні види діяльності дитячо-юнацького спорту в Україні.

Тема 3. Сучасний професійний спорт: виклики та актуальні проблеми.

Сучасні виклики і актуальні проблеми розвитку професійного спорту. Ретроспективний аналіз розвитку професійного спорту. Періодизація розвитку сучасного професійного спорту, загальна характеристика етапів. Спортивна еліта. Проблеми і чинники ризику, що впливають на кар'єру спортсменів і

знаходяться у зовнішньому середовищі відносно тренувальної і змагальної діяльності. Проблеми адаптації спортсмена після завершення спортивної кар'єри до нових умов життя і професійної діяльності.

Розділ 2. «Методологія наукових досліджень у фізичній культурі і спорті»

Тема 1. Загальні основи методології наукових досліджень

Методологія наукових досліджень у фізичній культурі та спорті. Визначення поняття „методологія”, „методологія науки про фізичне виховання і спорт”, науковий „метод”, „методика”. Рівні структури методології: філософський, загальнонауковий, конкретно-науковий і технологічний. Технологічна методологія: загальне уявлення про здібності людини, рухові і спортивні здібності, рухові можливості, координаційні, силові, швидкісні здібності, здібність до витривалості і гнучкості в суглобах. Поняття: тест, тестування, результат тестування, інформативність тесту, надійність тестів, стабільність тестів, узгодженість тестів, еквівалентність тестів. Завдання тестування. Ефективне застосування тестування залежить від різних факторів: рівня теоретичної розробки тестового комплексу; ступеня практичної освоєної методики проведення тестів вчителями фізичного виховання або тренерами з видів спорту; наявності матеріальної бази і відповідного обладнання для проведення тестів. Класифікація рухових тестів. Методологія тестування. Вибір тестів. Умови проведення тестування. Частота проведення тестування. Реєстрація результатів тестування. Педагогічна оцінка результатів тестових вимірювань. Проблема і завдання теорії оцінок. Шкала оцінок. Норми оцінок.

Тема 2. Мета і види контролю у фізичному вихованні.

Мета контролю. Види контролю. Особливості попереднього педагогічного контролю. Оперативний контроль. Поточний контроль. Сенсорні методи. Критерії позитивних змін, що настають після занять фізичними вправами.

Тема 3. Рухова активність і здоров'я дітей і підлітків.

Поняття рухова активність. Методи визначення рухової активності. Методика анкетування. Методика хронометражу. Розрахунок добових енерговитрат. Норми рухової активності дітей і підлітків.

Тема 4. Методи дослідження розвитку рухових здібностей людини.

Методи комплексного дослідження рухової підготовленості людини. Дослідження фізичної підготовленості дітей і підлітків. Методика тестових вимірювань. Дослідження фізичної підготовленості людей різного віку за державними тестами України. Визначення розвитку здібності витривалості, силових здібностей, швидкісних здібностей, координаційних здібностей, здібності до гнучкості в суглобах та прикладних навичок. Методика виконання окремих тестів. Оцінка результатів тестового комплексу. Комплексне тестування в системі підготовки спортсменів. Контроль за фізичною підготовленістю спортсмена. Контроль за швидкісними здібностями. Методи виміру швидкості. Контроль за силовими здібностями. Методи виміру сили. Контроль за рівнем розвитку витривалості. Методи виміру витривалості. Контроль за гнучкістю. Методи виміру гнучкості. Контроль за спритністю.

Розділ 3. «Сучасна система багаторічної підготовки спортсменів»

Тема 1. Основи загальної теорії підготовки спортсменів.

Визначення і зміст понять «змагання», «система підготовки спортсменів», «спортивна підготовка», «підготовленість», «спортивне тренування», «тренуваність», «спортивна форма», «змагання». Мета, завдання, засоби та принципи спортивного тренування. Характеристика сутності процесу адаптації стосовно спорту як соціально-біологічного процесу. Особливості адаптації спортсменів різної кваліфікації і підготовленості. Характеристика навантажень, які застосовуються у спортивному тренуванні. Значення режимів чергування навантаження і відпочинку для побудови тренувального процесу. Критерії ефективності спортивного тренування. Способи проведення і характер змагань. Система спортивних змагань. Змагання у системі підготовки спортсменів. Змагальна діяльність спортсменів: структура, особливості залежно від виду спорту. Фактори, що визначають ефективність змагальної діяльності в різних видах спорту. Методи наукових досліджень у теорії і методиці спортивної підготовки.

Тема 2. Види підготовки спортсменів. Рухові якості та основи методики їх розвитку.

Характеристика основних видів підготовки спортсменів, значення, взаємозв'язок. Характеристика загальної, допоміжної і спеціальної фізичної підготовки. Технічна підготовка і її зміст. Засоби і методи контролю за технічною підготовкою. Особливості тактичної підготовки спортсменів, її завдання, контроль за тактичною підготовленістю спортсменів. Завдання та напрями психологічної підготовки спортсменів. Дати характеристику. Фізичні якості спортсменів – сила, швидкість, гнучкість, спритність, витривалість. Силкові якості спортсменів, види та фактори, що обумовлюють розвиток сили. Витривалість, її види, фактори, що обумовлюють її розвиток. Швидкісні здібності спортсменів. Форми проявлення швидкості, фактори, що її лімітують. Гнучкість, її види та фактори, що її обумовлюють. Координаційні можливості, фактори, що обумовлюють їх розвиток. Основи методики розвитку фізичних якостей спортсменів.

Тема 3. Організація, побудова процесу підготовки спортсменів та його структурні утворення.

Сучасна система періодизації багаторічної підготовки. Загальні основи побудови процесу підготовки, макроструктура, мезоструктура, мікроструктура. Загальна структура багаторічної підготовки і фактори, які її визначають. Закономірності та особливості побудови багаторічного тренування. Побудова підготовки на різних етапах багаторічного вдосконалення. Особливості підготовки спортсменів на різних етапах багаторічного вдосконалення. Основи відбору та орієнтації спортсменів. Відбір і орієнтація спортсменів на різних етапах багаторічної вдосконалення. Циклічність тренувального процесу. Особливості планування річного циклу підготовки. Значення і особливості побудови етапу безпосередньої підготовки спортсменів до головних змагань року. Методика побудови програм мезоциклів. Методика побудови програм мікроциклів.

Тема 4. Управління, контроль, моделювання та прогнозування в спорті.

Теорія управління у процесі спортивного тренування. Умови здійснення управління в спорті. Види управління в системі підготовки спортсменів.

- (адаптивне фізичне виховання, адаптивний спорт, адаптивна рухова рекреація, адаптивна фізична реабілітація).
15. Засоби адаптивної фізичної культури. Характеристика основних груп.
 16. Загальні основи спортивного відбору і спортивної орієнтації.
 17. Методи спортивної орієнтації і спортивного відбору.
 18. Етапність спортивного відбору.
 19. Теорія управління у процесі спортивного тренування. Умови здійснення управління в спорті. Види управління в системі підготовки спортсменів.
 20. Етапне, поточне та оперативне управління в системі спортивної підготовки.
 21. Контроль, його види і місце в системі підготовки спортсменів. Види і документи планування у спортивному тренуванні.
 22. Загальні положення моделювання в спорті. Види моделей та їх використання в системі управління процесом підготовки спортсменів.
 23. Прогнозування у спорті. Короткострокове та середньострокове прогнозування. Довгострокове та наддовгострокове прогнозування.
 24. Засоби відновлення та стимуляція працездатності.
 25. Планування відновлювальних засобів у тренувальному процесі.
 26. Перетренованість. Травматизм та захворюваність.
 27. Особливості педагогічного контролю.
 28. Методи розвитку фізичних якостей та здібностей у спортсменів різної спортивної кваліфікації.
 29. Зміст найважливіших педагогічних функцій адаптивної фізичної культури.
 30. Соціальні функції адаптивної фізичної культури. Характеристики

Блок питань № 2 фахового іспиту циклу ОК

«Методологія наукових досліджень у фізичній культурі і спорті»

1. Етапи розвитку науки сфери фізичної культури і спорту.
2. Організація науково-дослідної діяльності в Україні та підготовка наукових кадрів.
3. Мотивація в науковій діяльності фахівців у фізичній культурі і спорті.
4. Фактори вибору тематики і напрямку наукового дослідження.
5. Особливості формування мети і завдань напрямку дослідження.

Етапне, поточне та оперативне управління в системі спортивної підготовки. Контроль, його види і місце в системі підготовки спортсменів. Види і документи планування у спортивному тренуванні. Загальні положення моделювання в спорті. Види моделей та їх використання в системі управління процесом підготовки спортсменів. Прогнозування у спорті. Короткострокове та середньострокове прогнозування. Довгострокове та над довгострокове прогнозування.

**2. Теоретичні питання, що виносяться на вступний іспит
(третього рівня вищої освіти)
спеціальності А7 «Фізична культура і спорт»**

Блок питань № 1 фахового іспиту циклу ОК

«Актуальні проблеми фізичної культури і спорту»

1. Поняття про спорт і спортивну діяльність. Напрямки функціонування.
2. Тенденції сучасних проблем фізичної культури і спорту, їх характеристика.
3. Шляхи вирішення проблем сфери фізична культура і спорт.
4. Сучасний стан і проблеми розвитку олімпійського спорту в Україні.
5. Передумови формування та розвитку професійного спорту в Європі та Україні.
6. Проблеми вдосконалення механізмів розвитку дитячо-юнацького спорту в Україні.
7. Основні види діяльності дитячо-юнацького спорту в Україні.
8. Основні принципи забезпечення здорового способу життя.
9. Причини зниження суспільного інтересу до фізичної культури і спорту.
10. Адаптивна фізична культура в системі фізичної культури і спорту.
11. Розкрити основні відмінності адаптивної фізичної культури від фізичної культури, медицини, валеології, профілактичної медицини та інших галузей знання та практичної діяльності.
12. Охарактеризуйте поняття "культура", "фізична культура", "адаптивна фізична культура", "реабілітація", "соціалізація", "спосіб життя", "соціальна інтеграція".
13. Мета та основні завдання адаптивної фізичної культури.
14. Дайте стислу характеристику основним видам адаптивної фізичної культури

6. Мета і завдання науки. Класифікація наукових сфер.
7. Структура і зміст наукового дослідження.
8. Напрямок : актуальність , мета, завдання , об'єкт і предмет дослідження,
9. Різновиди педагогічних досліджень.
10. Методи наукових досліджень у теорії і методиці спортивної підготовки.
11. Презентація: вимоги до презентаційного представлення основ наукового дослідження.
12. Вимоги до теоретичного розділу наукової роботи.
13. Вимоги до організаційно-методичного розділу наукової роботи.
14. Вимоги до експериментального розділу наукової роботи.
15. Вимоги до оформлення рисунків і таблиць в науковій роботі.
16. Вимоги до оформлення розділів наукової роботи.
17. Вимоги до формулювання висновків наукової роботи.
18. Наукове дослідження та взаємозв'язок з науковим пізнанням.
19. Методологія наукового дослідження.
20. Основні функції методології.
21. Класифікація методів дослідження у сфері фізичної культури і спорту.
22. Вимоги до проведення опитування.
23. Вимоги до проведення анкетування.
24. Вимоги до проведення контрольного оцінювання.
25. Вимоги до проведення контрольного тестування.
26. Вимоги до впровадження в практику експериментальних методик.
27. Сутність педагогічного експерименту.
28. Моделювання експериментального дослідження.
29. Вимоги до написання та оформлення наукових тез та статей
30. Бібліографічний апарат наукових досліджень

Блок питань № 3 фахового іспиту циклу ОК

«Сучасні системи багаторічної підготовки спортсменів»

1. Визначення і зміст понять «змагання», «система підготовки спортсменів», «спортивна підготовка», «підготовленість», «спортивне тренування», «тренуваність», «спортивна форма», «змагання».
2. Мета, завдання, засоби та принципи спортивного тренування.

3. Характеристика сутності процесу адаптації стосовно спорту, як соціально-біологічного процесу.
4. Особливості адаптації спортсменів різної кваліфікації і підготовленості.
5. Характеристика навантажень, які застосовуються у спортивному тренуванні.
6. Значення режимів чергування навантаження і відпочинку для побудови навчально-тренувального процесу.
7. Критерії ефективності спортивного тренування.
8. Способи проведення і характер змагань. Система спортивних змагань.
9. Змагання у системі підготовки спортсменів.
10. Змагальна діяльність спортсменів: структура, особливості залежно від виду спорту.
11. Фактори, що визначають ефективність змагальної діяльності в різних видах спорту.
12. Методи наукових досліджень у теорії і методиці спортивної підготовки.
13. Характеристика основних видів підготовки спортсменів, значення, взаємозв'язок. Характеристика загальної, допоміжної і спеціальної фізичної підготовки.
14. Технічна підготовка і її зміст. Засоби і методи контролю за технічною підготовкою.
15. Особливості тактичної підготовки спортсменів, її завдання, контроль за тактичної підготовленістю спортсменів.
16. Завдання та напрями психологічної підготовки спортсменів. Дати характеристику.
17. Фізичні якості спортсменів – сила, швидкість, гнучкість, спритність, витривалість.
18. Силкові якості спортсменів, види та фактори, що обумовлюють розвиток сили.
19. Витривалість, її види, фактори, що обумовлюють її розвиток.
20. Швидкісні здібності спортсменів. Форми проявлення швидкості, фактори, що її лімітують.
21. Гнучкість, її види та фактори, що її обумовлюють.
22. Координаційні можливості, фактори, що обумовлюють їх розвиток.

23. Основи методики розвитку фізичних якостей спортсменів.
24. Сучасна система періодизації багаторічної підготовки.
25. Загальні основи побудови процесу підготовки, макроструктура, мезоструктура, мікроструктура.
26. Загальна структура багаторічної підготовки і фактори, які її визначають.
27. Закономірності та особливості побудови багаторічного тренування. Побудова спортивної підготовки на різних етапах багаторічного вдосконалення.
28. Циклічність тренувального процесу. Особливості планування річного циклу підготовки.
29. Адаптація до тренувальних впливів у системі багаторічної підготовки спортсменів.
30. Моніторинг підготовленості спортсменів в системі багаторічного тренування.

3. Критерії оцінювання вступного фахового іспиту для вступу на навчання за третім (освітньому-науковим) рівнем «доктор філософії» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю A7 «Фізична культура і спорт»

Форма проведення вступного фахового випробування: усна (у формі відповідей на запитання білетів). Кожен білет містить три питання, відповіді на які дають змогу об'єктивно оцінити загальний рівень набутих під час опанування освітніх компонент спеціальних фахових компетентностей. Змістовий контент кожного білету відповідає змісту освітніх компонент циклу науково-професійної підготовки обов'язкової частини плану освітнього процесу здобувачів освітнього ступеня доктора філософії (PhD) ОНП «Фізична культура і спорт» до вступу в аспірантуру ЧНУ імені Петра Могили. На підготовку до відповіді надається 60 хвилин. Дозволена відповідь без підготовки.

Виконання екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер та відповідати принципам академічної доброчесності. Загальна підсумкова оцінка за екзамен дорівнює сумі балів, отриманих за відповіді на три питання.

Питання білетів є рівнозначними. У разі необхідності вступнику можуть задаватися додаткові питання, щоб уточнити окремі аспекти його відповіді або

з'ясувати кореляцію його відповіді з досвідом практичної діяльності.

Змістовий контент кожного білету відповідає змісту освітніх компонентів циклу професійної підготовки обов'язкової частини плану освітнього процесу магістрів ОПП «Фізична культура і спорт» на рік завершення навчання в закладі вищої освіти, що і передбачено для вступу в аспірантуру

При відповіді рекомендовано (бажано) наводити приклади з досвіду спортивної / професійної діяльності.

Відповіді на питання білету по кожному фаховому іспиту передбачають один з рівнів підсумкового оцінювання: Розподіл за кожним рівнем є стандартизованим для ЧНУ імені Петра Могили.

Оцінка знань вступників, які складають екзамен, здійснюється за 100-бальною шкалою (табл. 1).

Таблиця 1

Відповідність шкал оцінювання за фаховий іспит

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінки за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	
67–74	D	задовільно
60–66	E	
35–59	FX	незадовільно
1–34	F	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бубка С.Н., Булатова М.М., Гуніна Л.М., Платонов В.М.. Система олімпійської підготовки: основи менеджменту. Київ, 2018. 624 с.
2. Гуменюк С.В, Сапрун С.Т. Методика наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті. Навч. посібник. Тернопіль. 2022. 322 с.
3. Гурсева А.М. Теорія і методика фізичного виховання : основи спеціальної термінології у фізичному вихованні : навчальний посібник / А. М. Гурсева, О. Є. Черненко, Е. Ю. Дорошенко. Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. 78 с
4. Довгань Н.Ю. Фізичне виховання здобувачів вищої освіти засобами позааудиторної спортивно-масової роботи: [монографія] / Н. Ю. Довгань. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 328 с.
5. Костюкевич В.М., Шинкарук О.А., Воронова В.І., Борисова О.В. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт». Навчальний посібник. Вид. 2-ге, без змін. К.: Національний університет фізичного виховання і спорту, вид-во «Олімпійська література», 2019. 528 с.
6. Концепція Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір». URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/244717787>
7. Масляк І.П., Мамешина М.А. Теорія та методика фізичного виховання. навч. посіб. перероб. Харків: ХДАФК, 2018. 180 с.
8. Мулик В.В., Камаєв О.І. Теорія системності і системний підхід в професійній діяльності тренера: навчально-методичний посібник. Харків: ХДАФК, 2017. 88 с.
9. Платонов В.М. Сучасна система спортивного тренування. К.: Перша друкарня, 2021. 677 с.
10. Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році. URL:chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/vstup-2025/03/03/poryadok-pryyomu-na-navchannya-dlya-zdobuttya-vyshchoyi-osvity-v-2025-rotsi-03-03-2025.pdf
11. Фізичне виховання: проблеми та перспективи: монографія за

загальною редакцією заслуженого діяча науки і техніки України, доктора педагогічних наук, професора Г.П. Грибана /Довгань Н.Ю. Розділ колективної монографії (8-19с). Житомир:Рута, 2020. 384с.

12.Dovgan N. Formation of physical culture of student-horticulturists (2020). Problems and prospects of physical culture and sports development and healthy lifestyle formation of different population groups: [Monograph]: Dovgan N, Malynskyi Igor, Boyko Valeriy, .. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2020; ISBN 978-83-66567-04-7; 286 с.

Додатки

Приклад екзаменаційного білету

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет фізичного виховання і спорту
Рівень вищої освіти - третій (освітньо-науковий рівень вищої освіти)
Ступінь вищої освіти – доктора філософії (PhD)
Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність – А7 Фізична культура і спорт
Освітня наукова програма «Фізична культура і спорт»

Вступний фаховий іспит

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 0

1. Характеристика етапів багаторічної підготовки спортсменів
2. Загальне поняття про адаптацію, її види, закономірності, значення для практики
3. Методи виміру рухової активності людини

Затверджено на засіданні методичної ради факультету фізичного виховання і спорту протокол
№__ від «__» _____ 2025 року

Голова Вченої ради факультету
Завідувач кафедри ОПС

Віталій ВЕРБИЦЬКИЙ
Надія ДОВГАНЬ

**Критерії оцінювання знань вступників
за спеціальністю А7 «Фізична культура і спорт»**

Екзаменаційний білет складається з 3 теоретичних питань

Кожне з теоретичних питань оцінюється за шкалою 0–30 балів. Максимум 10 балів вступник отримує за додаткові питання від комісії. Загалом – максимум 100 балів.

Відповідь, що оцінюється в 30 балів, має відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний, повний виклад змісту поставленого питання;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання математичних методів;
- уміння користуватись методами наукового аналізу інформаційних процесів предметних галузей;
- демонстрація здатності аргументувати вибір методів та технологій, необхідних для вирішення задачі;
- знання чинних стандартів з комп'ютерної інженерії з посиланням на них під час розкриття питання;
- засвоєння теоретичних питань відповідно до рекомендованої літератури.

Відповідь, що оцінюються в 25–30 балів, має відповідати наступним вимогам:

- згідно з вимогами до відповіді на найвищий бал не виконується хоча б одна з вимог (за умови, що вона потрібна для вичерпного розкриття питання);
- у цілому правильно розкритий зміст згідно із зазначеними вимогами до відповіді, але допущені значні помилки при:
 - а) формулюванні алгоритму роботи інформаційної технології; б) посиланні на певні стандарти;
 - в) описі математичної моделі.

Відповідь, що оцінюється в 15–25 балів, має відповідати наступним вимогам:

- згідно з вимогами відповіді на найвищий бал не виконано три вимоги (за умови, що вони необхідні для вичерпного розкриття питання);

— одночасно допущено декілька помилок при описі алгоритму роботи інформаційної технології або описі математичної моделі;

— запропоновані під час відповіді математичні моделі, алгоритми або інформаційні технології не доцільні в контексті питання.

Відповідь, що оцінюється в 0–15 балів, має відповідати наступним вимогам:

— згідно з вимогами відповіді на найвищий бал не виконано понад три вимоги (за умови, що вони необхідні для вичерпного розкриття питання);

— запропоновано використання невірних математичних моделей та апаратних рішень, алгоритмів та інформаційних технологій;

— характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, неправильно зрозуміла суть питання або не знає правильної відповіді і тому не відповідає по суті, допустивши групі помилки у змісті відповіді чи давши відповідь не на поставлене в білеті питання.